

ההוא גברא, דהוה מוחזק לן דלית ליה אחי, וגם בניס לא היו לו. ואמר בשעת מיתה, דלית ליה אחי. ובפשטות, אשתו מותרת לשוק, שהרי אין לו אחים הראויים ליבמה?.

אמר רב יוסף, מאי ליהוש? לה? הרי משתי סיבות יש לנו להתירה: חדא, דמוחזק לן דלית ליה אחין.

ועוד, הא אמר בשעת מיתה דלית ליה אחים, ונאמן מתוך שבידו לגרשה כעת⁽¹²⁹⁾.

אמר ליה אביו, הא אמרי בני העיר דאיכא עדים במדינת הים דידעי דאית ליה אחי. ויש לחוש לדבריהם, ולהמתין עד ששמע מה יש בפי העדים⁽¹³⁰⁾.

דוחה הגמרא: השתא מיהת הא ליתנהו קמן, כעת אין העדים לפנינו, ואין לאוסרה מחמת עדים העתידיים לבא. שאין לדיין אלא מה שענינו רואות!

וראיה לדבר: לאו היינו דרבי חנינא? וכי נדון זה אינו כאותו מקרה שבא לפני רבי חנינא, בבת שמואל שנשבתה, והעלוה השבאים לארץ ישראל, ונפדתה שם, וטענה לפני רב חנינא "טהורה אני", והתירה לכהונה, אף על פי שהיו עדים במדינת הים שנטמאה,

וטעמו: משום דאמר רבי חנינא, עדים בצד אסתן ותאסר [וכי משום עדים הנמצאים ברוח צפונית, ולא נחקרו מעולם, יש לנו לאוסרה]?

ואם כן, אף בנידון דידן, אין לחוש לעדים שלא באו לבי"ד, ומותרת לשוק.

אמר ליה אביו, אם הקלנו בשבויה, והעמדנוה על חזקת היתר שלא זינתה, נקל באשת איש⁽¹³¹⁾?

ומכח טענה זו, אמר ליה רבא לרב נתן בר אמי, חוש לה. כלומר, אל תתירנה לשוק עד

כיון שיש כנגד החזקה מיגו, נאמן. אמנם דעת הרשב"א שאם אמר "אין לי אחים", והוחזק לן שיש לו אחים, אינו נאמן להכחיש את החזקה במיגו ולומר שאין לו אחים.

130. כתבו התוספות, שאין אנו יודעים בודאות שיש עדים, דאם כן, ודאי יש להמתין עד שנשמע מה בפיהם. אלא רק יצא קול שאומרים שיש עדים במדינת הים.

אך בלא קול, ודאי אין לחוש שמא יש עדים ולאוסרה מחמת אותו חשש.

131. בבאור החילוק בי אשת איש לשבויה, כתב הרשב"ם: דשבויה כיון שהיא בחזקת

129. ברשב"ם מבואר שאם אמר "אין לי אחים", נאמן להתירה אפילו אם הוחזק לן שהיו לו אחים, מתוך שיכול לפוטרה בגט.

והקשה בקובץ שיעורים, הרי לעיל (קכו ב) כתב הרשב"ם שאין האב נאמן להכיר את בנו אם הוחזק לן שאינו בכור, אפילו שיש לו מיגו שיכול לתת לו את נכסיו במתנה, דמיגו נגד חזקה לא אמרינן, ומדוע כאן אמרינן מיגו נגד חזקה?

ותירץ, אכן מיגו וחזקה מכחישים זה את זה, ומבטלים זה את כחו של זה, ולכן כשהאב בא להכיר את בנו, אילולי היה לו מיגו לא היה נאמן, ולכן כיון שיש נגד המיגו חזקה, אינו נאמן. מה שאין כן בנידון דידן, אילולי היתה חזקה נגדו, היה נאמן לומר "אין לי אחים", ולכן